

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofurti ad Moenvm, 1665

II. De Morte.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

*Si res recte perpendatur, (inquit,) qui dicit Hominem mentiri, eadem opera dicit, eum adversus Deum audacem esse, adverius Hominem timidum. Mendax enim Deo insultat, Homim se incurvat. Certe, quam flagitiosa res sit, *Falsitas, & Perfidia*, nullo modo exprimi potest inclusu, quam quod istis (quasi ultimis Clamoribus,) devocabuntur. *Judicia Dei* in Genus Humanum. *Predictum enim est, Coriustum, in Adventu suo secundo, non recepturum Fidem super terram.**

II.

DE MORT E.

MEt uent Homines Morti, ut Pueri Tenebras. Quemadmodum autem metus iste naturalis in pueris augetur fabulosis quibusdam Terricula-metis, ita & ille alter. Sane, *Mortis* Meditatio, pro-ut *Mors stipendiū est peccari*, & ad aliam vitam tran-situs, pia est & salubris; Metus vero ejus, ut est *Natura debitum* res est infirma, & inanis. Inest tamen nonnunquam piis Meditationibus, Fermentum aliquod Vanitatis, nec non *Superstitionis*. Præcipi-tur in *Libris* nonnullis *Religiorum*, qui tractant de *Mortificatione*, ut recogitet secū Homo, quan-tus sit dolor, cum vel minimus digiti articulus tor-queatur; atque inde astinet, quantus sit in *Morte* cruciatus, ubi totum corpus corruptitur, & dis-folvit. Cum tamen *Mors* saepenumero transeat, minore cum dolore, quam sentitur in tortura membra. Partes enim maxime vitales, non sunt maxime sensitivæ. Nec abs re dictum fuit, ab illo, qui locutus est ut *Philosophus* tantummodo, & *Ho-mo animalis*: *Pompa mortis magis terret, quam Mors p[ro]p[ter]a.* Gemitus & Singultus, membrorum Convul-siones, oris Pallor, Amici flentes, & atra Funera, cum similibus, hec sunt que *Mortem* ostentant ter-ribilem. Observatione plane dignum est, nullam esse animi *Passionem* tam debilem, quin supererit, & in ordinem redigat *Timorem Mortis*. Ideoq; *Mors*, non est hostis adeo formidabilis, cum multos ha-beat homo circa se Athletas, qui in certamine illam vinctant. Ultio de *Morte* triumphat; *Amor* eam par-vi facit; *Honor* ambit; *Metus ignominiae* eligit; *Mae-ror* ad eam cōfugit; *Metus* anticipat. Imo legitimus, quod postquam *Oaho Imperator* se ipsum interfecisset, ipsa *Misericordia* (qua Affectus est omnium tenerrimus) multos provocavit ad commoriendum, ex mera *Animi Compassione* erga *Dominum* suum, ut fidissimos Affectas. Quin & addit *Seneca Fastidium, & Societatem*: *Cogita quam diu eadem feceris;* *Mori velle non tantum fortis, aut miser, sed etiam Fastidiosus potest.* Nec minus observatu dignus est, quantillam mutationem in Animo generoso & fortis, appropinquans *Mors* efficere valeat; Eos-den enim gerunt homines illi *Spiritus*, usq; ad ex-tremum momentum. Mortuus est *Augustus Caesar* voce certe urbana: *Livia, conjugij nostri memor, vi-vi, & vale.* *Tiberius* inter dissimulandum; Ita enim de illo *Tacitus*: *Iam Tiberium vires, & corpus, non dissimilatio, deserrebant.* *Vespasianus* cum *Scommate*; Exonerans enim se super fellā: *Ut puto Deus si-o.* *Galba* cum *Gnoma*: *Feri, si ex re sit Populi Romani:* protendens simul collum. *Septimius Severus*, inter expedienda negotia: *Adeste, si quid mihi refat agendum.* Pariter & alii. Certe Stoici, nimium in-sumpserunt operæ in Solatia *Mortis*: Etenim grandi suo, contra eam, apparatu, effecerunt, ut terri-

bilior videretur. Rectius ille, qui *Finem vita extre-mum inter munera ponit Natura.* Aque enim est naturale hominibus *Mori*, ac *Nasci*; atq; Infans forsan, non minorem sentit dolorem, ex hoc, quam ex illo. Qui *moriatur* inter prosequendum magnum aliquod desiderium, ita se habet, ut vul-neratus, sanguine adhuc fervente, qui plagam vix sentit. Itaq; Mens in aliquod Bonū fixa & intenta, à doloribus *Mortis* se subducit. Verum enim vero super omnia, suavissimum *Canticorum* est illud, *Nunc dimittis;* Cum quis Fines suos, & Expecta-tiones honestas, asseditus fuerit. Hoc item in se habet *Mors*, ut *bona Fame*, januam aperiat, & *Li-vo-rem* extinguat; *Extinctus amabitur idem.*

III.

DE UNITATE ECCLESIAE.

Cum *Religio* sit præcipuum humanæ Societatis vinculum, par est, ut & ipsa, debitis vere *Uni-tatis & Charitatis* vinculis, astringatur. Diffidia circa *Religionem*, Mala erant, *Ethnicis* incognita. Nec mirum, cum *Religio Ethnicorum* posita esset potius in Ritibus, & Cultu *Deorum* externo, quam in con-stanti aliqua Confessione, & Fide. Facile enim est concidere, cujusmodi fuerit illorum *Fides*, cum præcipui *Ecclesiæ* ipsorum *Dolores & Patres*, fuerint *Poeta*. Inter Attributa autem veri *Dei* positum, quod sit *Deus Zelotypus*: Itaque Cultus ejus non fert mixturam, nec confortium. Quamobrem pau-ca quædam de unitate in Ecclesia dicemus. Scilicet, qui sint ejus *Fructus*, qui *Limites*, quibus denique *Modis* concilietur. Unitatis *Fructus* præcipue, (præterquam quod *Deo* summe placeat, id quod ante omni poni debet,) sunt duo. Alter respicit eos, qui extra Ecclesiam sunt; Alter eos, qui intra. Quod ad priorem attinet, certum est, longe maxi-ma in Ecclesia Scandala, esse Hærefes, & Schismata: Ut quæ etiam Corruptelas Morū superent. Quemadmodum enim in Corpore Naturali, Vulnera, & Solutio Cōtinuitatis, genere pejora sunt, quæ Hu-mores putridi; Similis est Corporis Spiritualis ra-tio. Adeo ut nihil reperiatur, quod & que Homines ab ingressu in Ecclesiam absterret, aut jam rece-ptos expellat, ac Unitatis violatio. Itaq; tēporibus quibus illud increbescit, ut alii dicant, Ecce in Di-servis, alii, Ecce in Penitentibus! hoc est, dum quidam Christum querunt in Hereticorum Conciliabulis, quidam in Facie Ecclesiæ externa: opus est prorsus, ut illa Vox aures hominum quasi perpetuo feriat; Nolite exire. Doctor ille Gentium, cuius Vocatio & Missio propria & demandata, ei imposuit, ut eoru, qui extra Ecclesiam fuerant, curam gereret, in-quirit: Si ingrediantur cœtus vestros Insideli quispiam, aut Idiotæ, & vos variis loquentes linguis audiatis, anno vos insaniare predicabit? Neque sane multo me-lius se habet, cum *Athei*, & Homines profani tan-tas in Religione, lites, & Opinionum dimications, intueantur. Siquidem hæc res ab Ecclesia illos avertit, & in Cathedra Dolorum sedere facit. Le-vius quiddam videatur, quam ut in Tractatu tam ferio citetur, deformitatem tamen rei egregie de-pingit. Insignis quidam jocondi Artifex, in Catalogo librorum, Bibliotheca cuiusdam Fabulosa, inter ceteros, cum hac Inscriptione, Librum ponit, Salta-tiones Florales, & Gestulationes Hereticorum. Ne-mo enim est ex iis, qui non peculiarem quandam motum Corporis ridiculum, & Gestus deformi-tatem,